

U S N E S E N Í

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Martiny Kroftové a soudců JUDr. Romany Novákové a Mgr. Tomáše Liskovského ve věci žalobce **MAXiTRANS s.r.o.** se sídlem Kobylnická 1440/41, 627 00 Brno – Slatina, IČ 276 83 656, zastoupeného Mgr. Martinem Laipoldem, advokátem se sídlem Rubešova 83/10, 120 00 Praha 2, proti žalovanému **ZVU STROJÍRNY, a.s.**, se sídlem Kampelíkova 758/4, 500 04 Hradec Králové, IČ 252 67 141, zastoupenému JUDr. Ing. Janem Zrzaveckým, advokátem se sídlem Revoluční 1003/3, 110 00 Praha 1, o zaplacení 98.500 EUR s příslušenstvím, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 7. 10. 2015, č. j. 9C 67/2014-258, **t a k t o :**

Rozsudek okresního soudu **se zrušuje** a věc **se** tomuto soudu **vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud označeným rozsudkem zamítl žalobu, již se žalobce domáhá po žalovaném zaplacení 98.500 EUR s příslušenstvím a uložil žalobci nahradit žalovanému náklady řízení ve výši 219.119,36 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Vyšel ze zjištění, že společnost JSC „Georgian Beer Company“ se sídlem v Gruzii objednala u žalovaného dodávku 8 ks cylindrokónických tanků (dále jen „tanky“ či „CKT“) s příslušenstvím v ceně 1.102.400 €. Žalobce jako zasílatel uzavřel se žalovaným písemnou *zasílatelskou smlouvu* datovanou dnem 19. 10. 2012, ve které se zavázal pro žalovaného jako příkazce obstarat přepravu těchto tanků z České republiky (Hradec Králové) do Gruzie (Saguramo), a to kombinovanou přepravou - silniční doprava (Hradec Králové – Bratislava), říční doprava po Dunaji (Bratislava – Konstanta), námořní doprava po Černém moři (Konstanta – Poti) a silniční doprava (Poti – Saguramo). Úplata byla sjednána ve výši 229.500 €. V průběhu námořní přepravy se dne 16. 12. 2012 uvolnily 4 tanky, které přepadly z paluby lodě do moře. Příjemci zásilky v Gruzii pak byly doručeny pouze zbylé čtyři tanky a příslušenství. Z důvodu nedokončení silniční přepravy u 4 ztracených tanků žalobce jednostranně snížil sjednanou úplatu o 16.000 €. Nedoplatek úplaty za obstarání přepravy tak činí 98.500 € po zohlednění záloh od žalovaného.

Žalovaný z důvodu ztráty 4 tanků při námořní přepravě vyrobil a dodal příjemci (JSC „Georgian Beer Company“) náhradní 4 tanky v ceně 487.512 €. Podáním ze dne 19. 5. 2015 proto žalovaný *započtl* část této své pohledávky z titulu náhrady škody ve výši 98.500 € proti pohledávce žalobce 98.500 € z titulu nedoplatku úplaty za obstarání přepravy, když v článku 3.1.7 písemné smlouvy bylo dohodnuto, že „zasílatel odpovídá za škodu na převzaté zásilce, jež vznikla po převzetí a to až do jejího předání příkazci nebo jím pověřené osoby“.

Právní poměry mezi účastníky řízení okresní soud posoudil jednak podle příslušných ustanovení zákona č. 513/1991 Sb., *obchodní zákoník*, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále též „obch. zák.“), neboť předmětem řízení jsou práva a povinnosti ze smlouvy zasílatelské dle § 601 a násl. obch. zák. vzniklé v roce 2012 (§ 3028 odst. 2, § 3037 odst. 1, § 3030 o. z.). *Dospěl k závěru*, že předmětem závazku žalobce nebylo tanky s příslušenstvím do Gruzie *přepravit*, ale toliko obstarat jejich přepravu. Závazkový vztah účastníků tudíž nelze právně kvalifikovat jako smlouvu o přepravě věci (srov. § 610 a násl. obch. zák.) a poměry účastníků podřídít vyhlášce č. 11/1975 Sb., o Úmluvě o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR). Cena za obstarání přepravy byla v zasílatelské smlouvě dohodnuta dle cenové nabídky ze dne 15. 10. 2012 („cena 229.400 € při námořní přepravě na jedné lodi nebo 278.500 € při námořní přepravě na dvou lodích“). Žalobci proto náleží celá dohodnutá úplata při použití jedné námořní lodě, neboť většina nákladu byla do cílového námořního přístavu dopravena.

K obraně žalovaného se pak okresní soud zabýval otázkou, zda dluh žalovaného 98.500 € vůči žalobci nezanikl započtením. Tedy, zda žalovanému svědčila kompenzabilní pohledávka z důvodu náhrady škody způsobené ztrátou 4 ks tanků v uplatněné výši 98.500 € z celkové tvrzené škody 487.512 €. Popřípadě kompenzabilní pohledávka z důvodu náhrady škody způsobené dodatečně vynaloženými náklady na přepravu 4 ks náhradních tanků v uplatněné výši 98.500 € z celkové tvrzené škody 107.950 €. Dovodil, že žalovanému jako vlastníku tanků vznikla škoda dne 16. 12. 2012, kdy došlo k postupnému uvolnění upevňovacích lan u 4 tanků přepravovaných na palubě lodi a následnému pádu těchto tanků přes palubu lodi do moře. Tato újma se projevila v majetkové sféře žalovaného zmenšením jeho majetkového stavu.

Podle § 603 odst. 2 obch. zák. zasílatel odpovídá za škodu na převzaté zásilce vzniklou při obstarávání přepravy, ledaže ji nemohl odvrátit při vynaložení odborné péče. Z tohoto ustanovení plyne, že zasílatel při absenci „jiné“ dohody neodpovídá za škodu na zásilce vzniklou při přepravě věci, nýbrž pouze za škodu na převzaté zásilce vzniklou při obstarávání přepravy. Tedy neodpovídá za případné porušení smlouvy sjednané s dopravcem a za škody vzniklé porušením přepravní smlouvy dopravcem (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 152/2003). Proto z ust. § 603 odst. 2 obch. zák. nelze odpovědnost žalobce jako zasílatele za škodu vzniklou při námořní přepravě dovodit. Dle okresního soudu však žalobce a žalovaný v čl. 3.1.7 zasílatelské smlouvy odpovědnost za škodu zasílatele (žalobce) ujednali tak, že „zasílatel odpovídá za škodu na převzaté zásilce, jež vznikla po převzetí a to až do

jejího předání příkazci nebo jím pověřené osoby“. Tím žalobce (zasílatel) smluvně převzal odpovědnost za škodu na převzaté zásilce vzniklou „při její přepravě“, tj. od převzetí až do jejího vydání příjemci. Převzal tak nad rámec zákonné úpravy i odpovědnost za případné porušení smlouvy sjednané s dopravcem, i za škody vzniklé porušením přepravní smlouvy dopravcem. Okresní soud takto uzavřel, že žalobce jako zasílatel odpovídá dle čl. 3.1.7 zasílatelské smlouvy za škodu, která žalovanému vznikla tím, že došlo ke ztrátě 4 tanků (CKT). Pokládal přitom za bezvýznamné, zda zasílatelská smlouva datovaná dnem 19. 10. 2012 byla skutečně účastníky podepsána 19. 10. 2012, nebo až 7. 12. 2012, jak tvrdí žalobce. Písemnou zasílatelskou smlouvu datovanou dnem 19. 10. 2012 pokládal za platnou a závaznou.

Při posouzení výše pohledávky žalovaného z titulu náhrady škody okresní soud vyšel z úvahy, že výše škody nedosahuje částky 487.512 €, za niž žalovaný prodal příjemci (JSC „Georgian Beer Company“) náhradní tanky. V této částce představující tržní hodnotu 4 tanků je kromě výrobních nákladů obsažen i podnikatelský zisk žalovaného. Tento zisk však není škodou, neboť žalovaný zamýšlený obchod dodáním 4 náhradních tanků dodatečně realizoval a dosáhl tudíž i plánovaný podnikatelský zisk spojený s výrobou a dodáním celkem 8 ks tanků s příslušenstvím. Výše škody je proto dána pouze účelně vynaloženými náklady na výrobu náhradních tanků. Vzhledem k tomu, že žalovaný k započtení použil pouze částku 98.500 € tj. cca 20 % z tržní hodnoty 4 tanků a současně nižší výrobní náklady nelze rozumně předpokládat, okresní soud z důvodu hospodárnosti řízení znalecky nezkoumal, kolik by činily „čisté“ výrobní náklady u náhradních tanků. Uzavřel, že žalovanému svědčila existentní pohledávka 98.500 € z titulu náhrady škody proti žalobci, neboť jeho majetek se ztrátou části zásilky o tuto částku snížil. A za škodu takto způsobenou odpovídá žalobce, neboť tuto odpovědnost smluvně převzal. Žalovaný o vzniku škody věděl, neboť škodná událost mu byla oznámena e-mailem dne 17. 12. 2012. Jednání týkající se ztráty tanků proběhla mezi účastníky v roce 2013 - dle shodných tvrzení účastníků. Okresní soud měl za prokázané, že v rámci těchto jednání žalovaný ústně uplatnil vůči žalobci požadavek na náhradu škody, čímž se pohledávka žalovaného z titulu náhrady škody stala splatnou. Odpovídá tomu, že žalovaný zbývajících část úplaty za obstarání přepravy nezaplatil. Jelikož forma výzvy k náhradě škody není zákonem předepsána, lze za ni považovat i neformální sdělení. Proto dopis žalovaného ze dne 18. 3. 2015 je již bez právního významu k otázce splatnosti pohledávky žalovaného z titulu náhrady škody.

Okresní soud byl dále názoru, že nárok žalovaného na náhradu škody se již promlčel uplynutím jednoho roku, neboť promlčecí lhůta začala plynout dne 28. 12. 2012; tohoto dne byl totiž příjemci doručen zbytek zásilky (srov. § 399 obch. zák.). I promlčený nárok však lze uplatnit při obraně proti žalobě nebo při započtení (§ 388 odst. 2 písm. b/ obch. zák.), pokud vzájemné pohledávky účastníků se setkaly v roce 2013. V dané věci se aktivně započítávaná pohledávka žalovaného (náhrada škody) setkala s pasívně započítávanou pohledávkou žalobce (úplata za obstarání přepravy) v roce 2013. Lze proto uzavřít, že obě pohledávky byly kompenzabilní, tj. způsobilé k započtení. Podáním ze dne 19. 5. 2015 žalovaný v rámci obrany proti žalobě *započtl* svoji pohledávku z titulu náhrady škody za ztracené 4 ks tanků ve výši 98.500 € proti uplatněné pohledávce žalobce. Okresní soud tedy žalobu jako

nedůvodnou zamítl, neboť uplatněná pohledávka žalobce **zanikla** započtením pohledávky žalovaného z titulu náhrady škody způsobené ztrátou 4 tanků v téže výši. A již neřešil otázku, zda duplicitně započítávaná pohledávka žalovaného z titulu škody způsobené dodatečně vynaloženými náklady na přepravu náhradních tanků v uplatněné výši 98.500 € z celkové škody 107.950 € splňovala podmínky kompenzability.

Proti rozsudku podal odvolání žalobce. Navrhl jej změnit a žalobě vyhovět s nákladovými důsledky. Nesouhlasil s právním hodnocením obsahu smluvního vztahu mezi účastníky, ani procesní obrany žalovaného. Okresní soud neprovedl navržené důkazy k okamžiku vzniku a obsahu smluvního vztahu a k možným důsledkům antedatované zasílatelské smlouvy uzavřené až po provedení smluvní činnosti. Žalobce disponuje vyhotovením smlouvy bez data a trvá na tom, že byla podepsána mezi stranami až dodatečně dne 17. 12. 2012. Činnost zasílatele končí okamžikem obstarání dopravce či dopravců, kteří přepravu provedou. Žalovaný předal zásilku v pořadí prvnímu dopravci dne 24. 10. 2012. V ten okamžik byla smluvní činnost žalobce splněna, neboť první obstaraný dopravce převzal zásilku přímo od žalovaného a začal provádět přepravu. Skutečnost, že až dne 15. 12. 2012 převzal třetí dopravce v řadě tuto zásilku k námořní dopravě, není již právně významná. Nelze tedy právní úkon, jímž by se stanovila změna závazku již splněného, považovat za platný, neboť nikdo nemůže změnit, co již bylo vykonáno. Dobrým mravům odporuje, aby docházelo k úpravě smluvních poměrů, když závazek žalobce byl již splněn. Okresní soud pochybil, pokud odmítl doplnit dokazování k otázce data vzniku sporné zasílatelské smlouvy datované 19. 10. 2012. Dále žalobce nesouhlasí ani s výkladem čl. 3.1.7. smlouvy, a to že došlo ke sjednání odpovědnosti žalobce nad rámec zákona. Okresní soud chybně právně posoudil obsah smlouvy bez ohledu na čl. VIII, což mělo za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Převzetí zásilky dopravcem k přepravě nelze považovat za jednání zasílatele resp. za převzetí zásilky zasílatelem. Žalobce nikdy zásilku nepřevzal, a tedy nenese odpovědnost za škody na zásilce v průběhu přepravy. Žalovaný neprokázal, že by po žalobci požadoval provedení či zajištění upevnění nákladu, natož že písemně požadoval absolutní zajištění ochrany zásilky před povětrnostními vlivy (čl. 3.1.4. smlouvy). Zejména měl opakovaně snahu o obstarání co nejlacnější přepravy. Žalobce rovněž nesouhlasil s tím závěrem, že žalobce nese odpovědnost za náklady na výrobu nových tanků na základě další kupní smlouvy ze dne 26. 4. 2013 mezi žalovaným a příjemcem zásilky. Není zde dána příčinná souvislost mezi ztrátou zásilky při námořní dopravě, když příjemce zásilky uplatnil škodu po námořním dopravci. Tedy škoda na zásilce nevznikla žalovanému, nýbrž příjemci, jenž uplatnil právo na náhradu škody proti námořnímu dopravci a tím příjemce vyčerpal práva na náhradu škody (viz Nejvyšší soud pod sp. zn. 23 Cdo 888/2011). Náklady na realizaci nové kupní smlouvy až v roce 2014 nejsou náklady, jež souvisí s předmětnou přepravou. Za nesprávný a nepodložený považoval žalobce závěr okresního soudu o tom, že někdy v roce 2013 ústně uplatnil žalovaný požadavek na náhradu škody vůči žalobci. Žalovaný v roce 2012 a 2013 nikdy nevedl jednání se žalobcem o jakémkoli nároku na náhradu škody. Tvrzená protipohledávka žalovaného byla jím uplatněna až v průběhu tohoto soudního sporu, takže se promlčela již před zahájením řízení a žalovaný se nemůže dovolávat započtení. Nadto žalovaný by pohledávku z titulu náhrady škody ve výši 487.512 EUR zcela jistě nemohl uplatnit vůči žalobci ústně, neboť je povinen provádět audit svého účetnictví a musel by vytvořit účetní doklad a doručit jej žalobci. Žalobce jako zasílatel podal žalovanému zprávu o vzniklé škodě a informoval jej o zajištění

lodi v přístavu. Žádná jednání o nárocích vůči žalobci poté nebyla vedena. Teprve dopis žalovaného ze dne 18. 3. 2015 jednoznačně určil požadavek na náhradu údajné škody s datem splatnosti a bez jakékoli zmínky, že tento sporný nárok měl být splatný již v minulosti. Tvrzeň nárok žalovaného na náhradu škody vůči žalobci nebyl před zahájením soudního sporu u žalobce uplatněn. Rovněž žalobci z odůvodnění není zřejmé, jakou povinnost měl porušit, jestliže námořní dopravce podle rozhodnutí gruzínského soudu za tutéž škodu neodpovídá. Pokud okresní soud shledal odpovědnost žalobce za přepravu dle čl. 3.1.7. sporné zásilateléské smlouvy, pak ovšem měl posoudit odpovědnost žalobce coby dopravce v multimodální přepravě dle Úmluvy CMR, dle jejíhož čl. 41 a 32 odst. 4 není procesní obrana žalovaného přípustná. Žalobce má za to, že okresní soud nesprávně důkazy hodnotil a vzal v úvahu důkazy, které nebyly žalovaným předloženy v úředním překladu (zpráva LGSA Marine č. 1. 137 a násl., usnesení gruzínského odvolacího soudu č. 1. 226-229, výpis z lodního deníku č. 1. 189-191 spisu). Dále platí, že pokud právo na náhradu škody uplatnil příjemce zásilky jako držitel konosamentu, nemůže již žalovaná uplatňovat škodu vůči žalobci - zasílateli.

Žalovaný navrhl potvrzení rozsudku jako věcně správného. Doplnění dokazování k otázce data vzniku smlouvy měl za nadbytečné. Písemná zásilateléská smlouva byla připravena žalobcem, za něhož ji podepsal [REDAKCE] a nad svůj podpis sám doplnil datum 19. 10. 2012. Smluvní povinnost žalobce coby zasílatele pochopitelně neskončila okamžikem obstarání dopravců. Žalobce měl po tomto úvodním obstarání v průběhu realizace přepravy další smluvní a zákonné povinnosti: průběžně zajišťovat a obstarávat, co třeba k zajištění bezvadné přepravy do Gruzie, dohlížet, kontrolovat stav, uskladnění, vykládku, nakládku atd. až do okamžiku dodání zásilky. Smluvní závazek žalobce – zasílatele tak nemohl být splněn dříve než okamžikem dodání zásilky do místa plnění. Odpovědnost zasílatele za zajištění řádné přepravy, nikoli jen za její obstarání, je nesporným faktem. Z textace čl. 3.1.7. smlouvy je zcela zřejmé, že smluvní strany projevíly zájem upravit vzájemná práva a povinnosti v souvislosti s přepravou do Gruzie odchýlně od zákonné úpravy ust. § 603 odst. 2 obch. zák. A to rozšířenou odpovědnost žalobce, který byl autorem smluvního návrhu a zmíněný článek případně třeba vykládat k jeho tíži (§ 266 odst. 2, 4 obch. zák.). Ve smyslu čl. 3.1.4. smlouvy žalobce nezvolil při své znalosti takový způsob zajištění ochrany přepravovaných předmětů, aby v žádném případě nedošlo ke ztrátě části zásilky příkazce (žalovaného) v průběhu přepravy. Tím porušil povinnost pečovat o zásilku jako řádný hospodář a vynaložit odbornou péči k tomu, aby ke ztrátě části zásilky nedošlo. Odpovědnost za výběr vhodné lodi s náležitým vybavením pro upevnění nákladu je jednou z povinností zasílatele. Pokud zasílatel či jím pověřený agent vybrat loď bez této výbavy, porušil svou povinnost sjednat dopravce s vynaložením odborné péče (čl. 3.1.6. smlouvy, § 603 odst. 1 obch. zák.) a odpovídá žalovanému za vzniklou škodu (viz Nejvyšší soud pod sp. zn. 32 Cdo 241/2009). Žalovaný byl názoru, že na daný skutkový stav nedopadá rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 888/2011. Především týká se přepravní smlouvy a dále zásilka nebyla ve vlastnictví příjemce, ale žalovaného. Škoda spočívající ve vynaložených nákladech na výrobu čtyř nových tanků vznikla žalovanému ztrátou obdobné (části) zásilky v moři. Žalovaný ve snaze dostát svým smluvním závazkům s příjemcem zboží musel v důsledku situace zapříčiněné žalobcem vyrobit a dodat stejné zboží, jež při první cestě nemohlo být dodáno. Pro rozsudek je rozhodující stav věci v době jeho vyhlášení, kdy

již byl požadavek na náhradu škody žalovaným několikrát uplatněn. Třeba rozlišit, že odpovědnost za škodu podle gruzínského a českého práva vychází z jiných hmotněprávních úprav. Úmluva CMR pak se na daný vztah nevztahuje, řídí se obchodním zákoníkem. Úmluva CMR se jednak nevztahuje na zasílatelství, jednak byla přepravovaná zásilka několikrát přeložena (čl. 2/1 Úmluvy).

Krajský soud přezkoumal napadený rozsudek, jakož i řízení, jež jeho vydání předcházelo. Dospěl k závěru, že odvolání žalobce je opodstatněné.

Podle ust. § 601 obch. zák. smlouvou zasílatelskou se zavazuje zasílatel příkazci, že mu vlastním jménem na jeho účet obstará přepravu věci z určitého místa do určitého jiného místa, a příkazce se zavazuje zaplatit zasílateli úplatu (odst. 1). Zasílatel je oprávněn žádat, aby mu byl dán písemně příkaz k obstarání přepravy (zasílatelský příkaz), jestliže smlouva nemá písemnou formu (odst. 2). Při plnění závazku je zasílatel povinen s vynaložením odborné péče sjednat způsob a podmínky přepravy odpovídající co nejlépe zájmům příkazce, jež vyplývají ze smlouvy a jeho příkazů nebo jež jsou zasílateli jinak známé. Zasílatel odpovídá za škodu na převzaté zásilce vzniklou při obstarávání přepravy, tj. neodpovídá za případné porušení smlouvy sjednané s dopravcem a za škody vzniklé porušením přepravní smlouvy dopravcem.

V daném případě škoda na přepravovaném zboží nevznikla při obstarávání přepravy, ale až při přepravě samotné v části prováděné námořním dopravcem. Proto odpovědnost žalobce za škodu může být dána pouze při splnění předpokladů určených ustanoveními § 373 a násl., § 757 obch. zák. Odpovědnost za škodu je odpovědností objektivní, přičemž předpoklady jejího vzniku, které musí být naplněny současně, jsou porušení povinnosti ze závazkového vztahu popř. stanovené obchodním zákoníkem, vzniku škody a příčinná souvislost mezi tímto porušením a vznikem škody. Žalobce namítá, že se jako komisionář písemně nezaručil příkazci za plnění závazku třetí osobou – všemi dopravci v čl. 3.1.7. zasílatelské smlouvy a že tedy nemůže obstát závěr okresního soudu o porušení této smluvní povinnosti ze zasílatelské smlouvy a o smluvní odpovědnosti žalobce za vzniklou škodu. Okresní soud uzavřel, že činnost zasílatele ve smyslu ust. § 603 odst. 2 obch. zák. zásadně spočívá pouze ve zprostředkování přepravy bez odpovědnosti za její provedení, že však žalobce porušil smluvně převzatou odpovědnost za ztrátu části zásilky v průběhu její přepravy dle cit. článku smlouvy.

Písemná zasílatelská smlouva na č. l. 50 a násl. spisu, již odvolací soud k důkazu zopakoval, neobsahovala datum u podpisu příkazce (žalovaného), pouze u podpisu žalobce (zasílatele). Přesto dovodil okresní soud, že byla stvrzením předsmuvní komunikace mezi účastníky, kteří se jí poté řídili, resp. dle jejího obsahu dále jednali a datum jejího podpisu 19. 10. 2012 bezprostředně předcházel datu nakládky zásilky 23. 10. 2012 prvním dopravcem v pořadí. Okresní soud pak založil své rozhodnutí na tom, že žalobce odpovídá za škodu způsobenou ztrátou části zásilky na moři, neboť v článku 3.1.7. smlouvy bylo uvedeno, že odpovídá za škodu na převzaté zásilce, jež vznikla po převzetí a to až do jejího předání

příkazci nebo jím pověřené osobě. Odvolací soud tento názor nesdílí. Nutno přisvědčit žalobci v tom, že sám přepravovanou zásilku při obstarání přepravy nepřevzal a tudíž nelze dovozovat, že obecně žalovanému odpovídá za jakoukoli škodu vzniklou na zásilce během přepravy samotné namísto všech zúčastněných dopravců. V dané věci by konkrétně měl žalobce nést odpovědnost za to, že posádka lodi v průběhu námořní přepravy řádně nekontrolovala stav upevnění části zásilky na lodní palubě resp. že pro upevnění zásilky nebyla loď vybavena potřebným náčiním a v důsledku toho došlo ke ztrátě této části zásilky v moři. Žalobce tedy dle odvolacího soudu ani podle smluvní úpravy účastníků neodpovídá za případné porušení smluv sjednaných s dopravcem a za škody vzniklé porušením přepravních smluv ze strany dopravce.

Nicméně, podle § 609 obch. zák. se na zasílatelskou smlouvu použijí podpůrně ustanovení o smlouvě komisionářské. Ustanovení § 584 odst. 1 obch. zák. stanoví, že po zařazení záležitosti je komisionář povinen o výsledku podat komitentovi zprávu a provést vyúčtování. V odstavci 2 je dána povinnost komisionáře spočívající v tom, že ve zprávě komisionář označí osobu, s kterou smlouvu uzavřel. Jestliže tak neučiní, je komitent oprávněn vymáhat vůči komisionáři nárok na plnění závazku z této smlouvy.

Odvolací soud proto žalobce vyzval, aby ve stanovené lhůtě doplnil potřebná tvrzení k tomu, že splnil povinnost ze zasílatelské smlouvy, a to že zajistil obstarání přepravy uzavřením potřebných smluv s dopravci popř. meziasílateli a podal o tom zprávu žalovanému, tedy že mu označil osoby dopravců, a k tomu označil potřebné důkazy (§ 118a odst. 1, 3 o. s. ř.; § 609, § 607 odst. 4, § 584 odst. 2 obch. zák.; rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 32 Odo 1254/2005).

Žalobce v doplňujících podáních na č. 1. 308 a násl., č. 1. 338 a násl. spisu uvedl, že zajišťovaná přeprava byla již druhou v pořadí a obdobnou předešlé z roku 2011. Přesně označil všechny (stejně) dopravce zajištěné pro jednotlivé druhy dopravy zásilky, předložil smlouvy s nimi uzavřené a e-mailovou komunikaci. Popsal, kterak žalovaného zpravil o jménech těchto dopravců, čímž splnil informační povinnost. Zopakoval, že přepravu obstarával s odbornou péčí v zájmu žalovaného (příkazce). Všichni dopravci i dopravní prostředky byly zjevně způsobilé k vykonání přepravy a certifikáty dokládají správnost provedení nakládky či upevnění zásilky. Kromě listinných důkazů navrhl provést výslech jednatele žalobce a označených svědků.

Žalovaný v reakci na to na č. 1. 324 a násl. kategoricky popřel, že by byl žalobcem informován o konkrétních dopravcích zásilky. Znovu se podrobně vyjádřil k jednotlivým problémům projednávané věci a rovněž označil důkazy k prokázání svých tvrzení.

Jelikož okresní soud z tohoto pohledu věc neposuzoval, je jeho rozhodnutí neúplné. Okresní soud se proto bude muset zabývat předně tím, zda žalobce (zasílatel) označil žalovanému osoby dopravců, s nimiž uzavřel přepravní smlouvy, neboť pokud tomu tak

nebylo, pak žalovaný vstoupil do postavení dopravce a má právo domáhat se po něm i náhrady škody, která mu vznikla porušením této povinnosti zasílatele (viz též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2007, sp. zn. 32 Cdo 348/2007 a rozsudek ze dne 29. 4. 2008, sp. zn. 32 Cdo 1000/2007). Jelikož ke zjištění skutkového stavu věci je třeba provést další účastníky navržené důkazy, jimiž se okresní soud v důsledku odlišného právního názoru dosud nezabýval a jež nemohou být pro rozsáhlost provedeny v odvolacím řízení, krajský soud prvoinstanční rozsudek zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení (§ 219a odst. 2, § 221 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.).

V novém rozhodnutí o věci okresní soud případně zohlední též ostatní odvolací námítky žalobce (kupř. pohledávka žalovaného na náhradu škody se stává splatnou až k výzvě na splnění tohoto dluhu a existenci ústní výzvy dosud žalovaný v řízení řádně neprokázal) a rozhodne též o náhradě nákladů dosavadního řízení (§ 224 odst. 3 o. s. ř.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.). Dovolání lze podat do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu prostřednictvím Okresního soudu v Hradci Králové k Nejvyššímu soudu v Brně.

V Hradci Králové dne 7. června 2016

JUDr. Romana Nováková v. r.
soudkyně

v z. za nepřítomnou předsedkyni senátu Mgr. Martinu Kroftovou

Za správnost vyhotovení:

